

กรมส่งเสริมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้

(สำหรับครูผู้สอน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เฉลิมพระเกียรติ

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษา บ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดี และถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานใน การสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนา การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้าน อาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาส การเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มี จิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ เพื่อให้ครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งสามารถจัดเตรียมเอกสาร ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนา ยกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้ เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บ

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๕๘๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการสอนออกอากาศทางไกล
ผ่านดาวเทียม

เรียน เลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

อ้างถึง หนังสือมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ มศทท. ๙/๗๒ ลงวันที่
๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ แจ้งว่า
มูลนิธิ ฯ ได้ปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อัตนระดับปฐมวัย คู่มือครูและ
แผนการจัดการเรียนรู้อัตนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ตามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
จากผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้แทน ครูผู้สอนจากโรงเรียนต้นทางและโรงเรียนปลายทาง และได้พัฒนาเป็นคู่มือครู
และแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อัตนระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้อัตน
สื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง โดยมูลนิธิ ฯ ได้ดำเนินการพัฒนาและบรรณาธิการกิจ
โดยคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์เป็นผู้ร่วมในการพัฒนา
คู่มือจนสำเร็จ และได้ประชุมหารือเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ข้อควรปรับปรุงจากสำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น

ในการนี้ ขอรับรองว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้อัตนสื่อ ๖๐ พรรษา ระดับประถมศึกษา
ฉบับปรับปรุง และคู่มือครูและแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อัตนระดับปฐมวัย ฉบับปรับปรุง สามารถใช้
ในการจัดการเรียนการสอนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัมพร พินะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๕-๖๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๕๕

สารบัญ

หน้า

คำนำ

หนังสือรับรองความร่วมมือการพัฒนาคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อการสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม

สารบัญ

คำชี้แจงการรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

ตอนที่ ๑ สังคมศึกษา

คำชี้แจงรายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ ชื่อหน่วย พุทธประวัติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติตอนวันวิสาขบูชา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธประวัติตอนวันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ ชื่อหน่วย โอวาท ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เบญจศีล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เบญจธรรมคู่เบญจศีล ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เบญจธรรมคู่เบญจศีล ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระมหาชนกชาตก ความเพียร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๑)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๒)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๓)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๔)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พัฒนาตนเอง ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พัฒนาตนเอง ๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาตนเอง ๓
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ ชื่อหน่วย กิจกรรมชาวพุทธ

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธมามกะ ๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พุทธมามกะ ๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พุทธมามกะ ๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธมามกะ ๔
- แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒
- บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ ชื่อหน่วย ชุมชนของฉัน

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้จักเมืองหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภาพเก่าเล่าเรื่องหัวหิน ๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภาพเก่าเล่าเรื่องหัวหิน ๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ฝึกสอบถามและจดบันทึกข้อมูล
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สังเกตลักษณะทางกายภาพ
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศึกษาชุมชนหาดหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ศึกษาชุมชนสถานีรถไฟหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ศึกษาชุมชนสะพานหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ศึกษาชุมชนตลาดฉัตรไชยหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง เตรียมตัวนำเสนอข้อมูลชุมชน ๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง เตรียมตัวนำเสนอข้อมูลชุมชน ๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอชุมชนหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอชุมชนสถานีรถไฟหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอชุมชนสะพานปลาหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอชุมชนตลาดฉัตรชัยหัวหิน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง แผ่นพับพาเที่ยวชุมชน ๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง แผ่นพับพาเที่ยวชุมชน ๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แผ่นพับพาเที่ยวชุมชน ๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้แผ่นพับกับเพื่อน
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง สะท้อนคิดชุมชนหัวหิน
- แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓
- บันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบประเมินรวม (สังคัมศึกษา)

ภาคผนวก ข ผังกราฟิก

ภาคผนวก ค แบบประเมินตนเอง แบบบันทึกการเรียนรู้ และแนวคำถามการบันทึกผล
หลังการสอนสำหรับครูภาคผนวก ง ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะผู้จัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคัมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษา (ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคัมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๓)

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคัมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับประถมศึกษา (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๖)

คำชี้แจง

การรับชมรายการออกอากาศด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และ รายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่านช่องทาง www.dltv.ac.th

หมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

ช่อง (DLTV)	ช่อง (TRUE)	รายการในเวลาเรียน (ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๔.๓๐ น.)	รายการนอกเวลา (ช่วงเวลา ๑๔.๓๐ น. - ๐๘.๓๐ น.)
DLTV ๑	ช่อง ๑๘๖	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	ช่อง ๑๘๗	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	ช่อง ๑๘๘	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	ช่อง ๑๘๙	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	ช่อง ๑๙๐	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	ช่อง ๑๙๑	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	ช่อง ๑๙๒	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	ช่อง ๑๙๓	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	ช่อง ๑๙๔	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	การเกษตร
DLTV ๑๐	ช่อง ๑๙๕	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑	รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	ช่อง ๑๙๖	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒	สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	ช่อง ๑๙๗	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓	รายการสำหรับผู้สูงอายุ
DLTV ๑๓	ช่อง ๑๙๘	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	
DLTV ๑๔	ช่อง ๑๙๙	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	
DLTV ๑๕	ช่อง ๒๐๐	รายการพัฒนาวิชาชีพครู	

*หมายเหตุ : รายการสอนออกอากาศในเวลาเรียนระดับชั้นปฐมวัย ช่วงเวลา ๐๘.๓๐ น.-๑๑.๓๐ น.

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. **มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์**
 เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
 โทร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๔
 โทรสาร ๐๒ ๒๘๒ ๖๗๓๕
๒. **สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**
 ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
 โทร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘
 โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๕๕๑
 web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
 dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)
๓. **โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์**
 อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
 โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : <http://www.dltv.ac.th>

ตอนที่ ๑
สังคมศึกษา

๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐

คำชี้แจง

รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม เป็นวิชาที่ประกอบด้วยหลายแขนงสาระ ทำให้มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ เป็นการนำวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๒ รายวิชา คือ วิชาสังคมศึกษาและวิชาประวัติศาสตร์

วิชาสังคมศึกษากำหนดสาระต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ๒) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ๓) เศรษฐศาสตร์ ๔) ภูมิศาสตร์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม การเปลี่ยนแปลงตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และเพื่อเกิดค่านิยมที่เหมาะสม มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามด้านความรู้ โดยการให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญในสาขาต่าง ๆ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นกำลังของชาติ เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

หลักการออกแบบกิจกรรมมีการบูรณาการด้านคุณลักษณะ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะการพัฒนา ค่านิยมและเจตคติที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และมีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นคนดีของสังคม

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๒) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติ น่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อมหรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๓) ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผน การเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ และสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

หลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา มุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมและการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสามารถนำเอาความรู้ ความเข้าใจนั้นไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพสังคมที่แปรเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสม สมดุล และยั่งยืน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ในการสร้างพลเมืองดีของประเทศ อันเป็นรากฐานของพลโลกต่อไป ดังนั้น การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาจึงต้องใช้วิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมเติมเต็มประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม และเจตคติที่ดี ตลอดจนต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่เรียน

กระบวนการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

๑. การพัฒนาทักษะทางปัญญา เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะด้าน ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของวิชา อันประกอบด้วยเครื่องมือช่วยคิด กระบวนการคิด เช่น การคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความรู้ที่ได้จาก การบูรณาการที่เชื่อมโยงเป็นสาระเรื่องราวต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อม

๒. การพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะที่เน้นการฝึก ปฏิบัติจริงเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตพื้นฐาน เช่น ทักษะการรู้จักตนเอง ทักษะการคิด การตัดสินใจและ การแก้ปัญหา ทักษะการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ทักษะการปรับตัว ทักษะการสื่อสารและสร้าง สัมพันธภาพ ทักษะการวางแผนและการจัดการ และทักษะการทำงานเป็นทีม

๓. การพัฒนาเจตพิสัยและคุณลักษณะ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการพัฒนา ค่านิยมและเจตคติที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เช่น ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน โดยยึดหลักธรรมมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของผู้เรียน

การออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคมจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติเพื่อใช้ในการปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดหรือมีวิธีการคิด ดังนั้น การจัด การเรียนรู้ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอันเป็นพื้นฐาน ของการเสริมสร้างความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และปลูกฝังเจตคติที่ดีในสังคมอย่างมีคุณภาพ

เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่สถานศึกษา นอกสถานที่ การเรียนรู้จาก ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน งานวิเคราะห์จากการศึกษาภาคสนาม วิเคราะห์ แหล่งข้อมูล การสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระจากศูนย์การเรียนรู้และการเรียนรู้ตามความสนใจ การสอนวิชา สังคมไม่ควรจำเจอยู่ในห้องเรียนอย่างเดียว

การเรียนรู้โดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ได้แก่ เกม การศึกษาสถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง บทบาท สมมติ โครงการ การทดลอง ศิลปสร้างสรรค์การสอน การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่มย่อย การแก้ปัญหากลุ่ม สืบค้นความรู้ กลุ่มสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย

การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด ได้แก่ การแก้สถานการณ์ การถามตอบ การสืบสวน ความคิดรวบ ยอด การพัฒนากระบวนการคิด การใช้ทักษะกระบวนการ การสอนโดยใช้วิธีการตั้งคำถามผู้เรียน การเรียน การสอนเน้นความจำ การเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) การเรียนการสอน กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสอนกระบวนการคิด ๑๐ มิติ การคิดเปรียบเทียบ การคิดสังเคราะห์ การคิดประยุกต์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การคิดกลยุทธ์ การคิดบูรณาการ การคิดมโนทัศน์ การคิดอนาคต การคิดวิพากษ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูป ชุดการสอน ชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการนำเสนอโดยวีดิทัศน์

นอกจากนั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมาย โดยการร่วมมือ ระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ครูต้องลดบทบาทในการสอนโดยเป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้ผู้เรียน กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ดังนี้

๑) ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วยการกระตุ้นให้นักเรียนลงมือ ปฏิบัติและอภิปรายผล เช่น แบ่งกลุ่มให้อภิปราย แสดงบทบาทสมมติ จัดนิทรรศการด้วยตนเอง โดยใช้เทคนิค ต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้ การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา

๒) ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลาบานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน

๓) เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ครูจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง

๔) การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรย้าให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

ครูควรเลือกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือกำลังเกิดขึ้นกับสังคมมาเป็นตัวอย่างในการสอนวิชาสังคม นักเรียนจะได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงเหตุการณ์ของคนทั่วไปมาเกริ่นนำเพื่อโยงสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน หรือนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาอภิปราย ร่วมกันกำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมเรื่องที่สอน นักเรียนได้ปฏิบัติจริง หรือสร้างสถานการณ์จำลองให้ทดลองปฏิบัติ

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการได้ง่ายในระยะเวลาสั้นและช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- ๑) ใบความรู้ ใบงาน แผนภาพนำเสนอข้อมูล
- ๒) บัตรภาพ
- ๓) เกม/เพลง/นิทาน
- ๔) คลิป/วีดิทัศน์/ภาพข่าวสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๕) สถานการณ์สมมุติ
- ๖) สื่อบุคคล

แหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสร้างคุณลักษณะการเรียนรู้ที่ทุกคนต้องใฝ่รู้ตลอดชีวิต ดังนี้

- ๑) แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
- ๒) แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ชุมชน ท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดแห่งชาติ

ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญของผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้า โรงเรียนควรจัดห้องสมุดกลาง ห้องสมุดหมวดวิชา มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ รถเคลื่อนที่ ห้องสมุดประชาชนล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

- ๓) แหล่งเรียนรู้ออนไลน์
 - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
 - กระทรวงวัฒนธรรม

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลสิน มุสิกกุล, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงคำ, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบการประเมิน การเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมิน ให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลสิน มุสิกกุล, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน ๒ ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะโดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจสอบชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(๒.๑) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๒.๒) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(๒.๓) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ประกอบการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการ ดังนี้

การประเมินโดยครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงการ การนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การประเมินโดยผู้เรียนแต่ละคน โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา (ตัวอย่างแบบบันทึกการเรียนรู้ คู่มือผนวก ค) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึก เพื่อพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำบทบาทครูปลายทางในการจัดการเรียนรู้

ครูปลายทางควรมีบทบาทการสอนคู่ขนานกับครูต้นทางในการกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอนการสอน ดังนี้

๑) ชั้นเตรียมตัวก่อนสอน

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับ/ประยุกต์หรือเพิ่มเป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น และที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน รวมถึงการวัดประเมินทักษะกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

(๔) ศึกษาคลิปบทเรียนที่มีการอัปเดตล่วงหน้าเพื่อทำความเข้าใจการจัดกิจกรรม PowerPoint และสื่อต่าง ๆ ที่ครูใช้ประกอบการสอน โดยเฉพาะแนวการจัดกิจกรรมในขั้นตอนช่วงการปฏิบัติ ทั้งด้านวิธีการสื่อที่ใช้ และช่วงเวลาของการทำแต่ละกิจกรรมเพื่อนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางเตรียมนักเรียน/ช่วยเหลือส่งเสริม/อำนวยความสะดวกนักเรียนตามบริบทของห้องเรียนของตนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มตามศักยภาพ

(๕) เตรียมใบงาน (ที่คัดเลือกสำหรับมอบหมายให้นักเรียนได้ทำตามเห็นควรและเหมาะสม) รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ตามระบุในแผนฯ และ/หรือที่ปรากฏในคลิป (ในกรณีมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม)

(๖) ติดตามข้อมูลรายละเอียดการจัดกิจกรรมในช่วงการปฏิบัติตามกำหนดการสอนที่มีรายละเอียดของสื่อการสอน ใบงาน ใบความรู้ บนเว็บไซต์ www.dltv.ac.th

๒) ชั้นการจัดการเรียนรู้

(๑) สร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการทำกิจกรรม เช่น กระตุ้นให้นักเรียนคิด ตอบคำถามของครูต้นทาง ฟังเฉยและช่วยเสริม/อธิบาย/ในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ชมเชย/ให้กำลังใจหากนักเรียนทำได้ดี

(๒) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตามไม่ทัน เช่น อธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กำกับดูแลให้มีวินัยในการเรียน เช่น ไม่เล่นหรือพูดคุยกัน ปฏิบัติตามคำสั่งในการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๔) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เช่น จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้/อุปกรณ์

(๕) สังเกตพฤติกรรมนักเรียน เช่น คุณลักษณะผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้/การปฏิบัติงาน ความรู้ในบทเรียน และบันทึกข้อมูลตามแนวทางประเมินที่แนะนำไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนานักเรียนและให้ความช่วยเหลือนักเรียนทั้งชั้น/กลุ่ม/รายบุคคลตามกรณี

๓) ชั้นการปฏิบัติ

(๑) ทบทวนขั้นตอนการทำกิจกรรมตามที่ครูต้นทางแนะนำ และตามข้อแนะนำการปฏิบัติที่ระบุใน PowerPoint ตรวจสอบความเข้าใจ และเตรียมนักเรียนก่อนทำกิจกรรม (การแบ่งกลุ่ม ฯลฯ)

(๒) กำกับให้การทำกิจกรรมเป็นไปตามลำดับเวลาตามแนวทางที่ระบุบน PowerPoint

(๓) ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในระหว่างการทำกิจกรรม

(๔) เตรียมพร้อมนักเรียนสำหรับกิจกรรมในขั้นตอนสรุปการเรียนรู้ (ถ้ามี) เช่น การสรุปผลปฏิบัติงานเพื่อเทียบเคียงกับผลงานที่นักเรียนต้นทางจะนำเสนอ เป็นต้น

๔) ชั้นสรุป

(๑) กำกับนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการเฉลยใบงาน/สรุปผลการทำกิจกรรม ฯลฯ

(๒) ทบทวนประเด็นสำคัญที่มีการสรุปท้ายชั่วโมง และงาน/ใบงานที่ครูต้นทางมอบหมายให้ทำเป็นการบ้าน/หรือใบงานที่ครูปลายทางได้เลือกมาใช้กับชั้นเรียนของตน

(๓) จัดให้นักเรียนได้ทำแบบประเมินตามระบุในหัวข้อ *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้* (เฉพาะหลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้และครึ่ง/ปลายภาคเรียน)

๕) การบันทึกผลหลังสอน

(๑) บันทึกการจัดการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และแบบประเมินตนเอง บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อวิเคราะห์เทคนิคหรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ อุปสรรค และ/หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้น เช่น เทคนิค หรือวิธีการใด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมอย่างไร ฯลฯ ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์ โดยใช้คำถามที่ให้ไว้ใน “แนวคำถามบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู” (คู่มือผนวก ค) เป็นแนวทางในการย้อนคิด ไตร่ตรองสิ่งที่เกิดขึ้นและนำไปบันทึกผลหลังสอนของชั่วโมงนั้น ๆ

(๓) วิเคราะห์และสรุปผลจากข้อมูลตามปัญหา/ความสำเร็จที่เกิดขึ้น และเสนอแนวทางการปรับปรุง เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และช่วยเหลือ/ส่งเสริมนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติ ประวัติสาวก ชาดก ความสำคัญของพระไตรปิฎก พระรัตนตรัยการสวดมนต์ไหว้พระ และแม่เมตตาเพื่อเป็นพื้นฐานของสมาธิ ความสำคัญของศาสนาวัตถุ และมรรยาทชาวพุทธการปฏิบัติตนในศาสนพิธี การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ประพฤติปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน อธิบายวันหยุดราชการที่สำคัญ บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชน บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน การออกเสียง และเลือกตัวแทนการออกเสียง การตัดสินใจของบุคคลแต่ละกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การใช้จ่าย ที่จำเป็นและเหมาะสม ความหมายของผู้ผลิต ผู้บริโภค สินค้าและบริการที่ภาครัฐจัดหาบริการประชาชน ความหมายและความสำคัญของภาษี รวมถึงความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า ใช้แผนที่ภาพถ่ายในการหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน เขียนแผนผังง่าย ๆ แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน ความสัมพันธ์ของลักษณะกายภาพกับลักษณะทางสังคมในชุมชน การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน การพึ่งพาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการประกอบอาชีพ มลพิษและการก่อให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์ ความแตกต่างของเมืองและชนบท การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชน

โดยใช้กระบวนการทางสังคมศาสตร์ การฝึกทักษะกระบวนการคิด การสืบค้น การอภิปราย การแก้ปัญหาการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่ม การจัดการ และการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญทางสังคมศึกษา ได้ตระหนัก เห็นคุณค่ามีศรัทธา รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย

ตัวชี้วัด

- ส ๑.๑ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓, ป. ๓/๔, ป. ๓/๕, ป. ๓/๖, ป. ๓/๗
- ส ๑.๒ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓
- ส ๒.๑ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓, ป. ๓/๔
- ส ๒.๒ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓
- ส ๓.๑ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓
- ส ๓.๒ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓
- ส ๕.๑ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓
- ส ๕.๒ ป. ๓/๑, ป. ๓/๒, ป. ๓/๓, ป. ๓/๔, ป. ๓/๕

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา สังคมศึกษา
ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๑

เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย
และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ป.๓/๑

สรุปประโยชน์และปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว
และท้องถิ่น

ป.๓/๒

บอกพฤติกรรม การดำเนินชีวิตของตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแส
วัฒนธรรมที่หลากหลาย

ป.๓/๓

อธิบายความสำคัญขอวันหยุดราชการที่สำคัญ

ป.๓/๔

ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๒

เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และ
ดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด

ป.๓/๑

ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
ตามกระบวนการประชาธิปไตย

ป.๓/๒

วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียนโรงเรียน
และชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง

ป.๓/๓

ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจาก
การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๑

เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค
การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้ง
เข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ป.๓/๑

จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการใน
การดำรงชีวิต

ป.๓/๒

วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง

ป.๓/๓

อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริการสินค้าและ
บริการ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๒

เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ป.๓/๑

บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน

ป.๓/๒

บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี

ป.๓/๓

อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ๑๓๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๒ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๐	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง พุทธประวัติ	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	พระพุทธเจ้าประสูติ บำเพ็ญ ทุกรกิริยา ตรัสรู้ เผยแผ่ หลักธรรม และปรีณิพพาน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัน เดียวกันเดือนเดียวกัน คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรีณิพพาน ใน วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เรียกว่า วันวิสาขบูชา ชาวพุทธจะการเวียนเทียน ทำบุญ ตักบาตร ถวาย สังฆทาน ฟังธรรม สวดมนต์ รักษาศีล ทำสมาธิ วันมาฆบูชา ตรงกับ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๓ เป็น วันที่พระสงฆ์สาวกของ พระพุทธเจ้าจำนวน ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน พระ	พระพุทธเจ้าประสูติ บำเพ็ญ ทุกรกิริยา ตรัสรู้ เผยแผ่ หลักธรรม และปรีณิพพาน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัน เดียวกันเดือนเดียวกัน คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรีณิพพาน ใน วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เรียกว่า วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา ตรงกับวัน ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๓ เป็นวันที่ พระสงฆ์สาวกของ พระพุทธเจ้าจำนวน ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน พระ สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง "โอวาทปาติโมกข์" มีใจความ สำคัญ คือ ละชั่ว ทำดี ทำ	๔	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				<p>สัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง "โอวาทปาติโมกข์" มีใจความสำคัญ คือ ละชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ แก่พระสงฆ์สาวก</p> <p>วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ เดือน ๘ เป็นวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เป็นพระรัตนตรัยครบองค์ ๓ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์</p>	<p>จิตใจให้บริสุทธิ์ แก่พระสงฆ์สาวก</p> <p>วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ เดือน ๘ เป็นวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เป็นพระรัตนตรัยครบองค์ ๓ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์</p>		
	<p>แผนฯ ที่ ๑</p> <p>เรื่องพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานของวัฒนธรรมไทย ๑</p>	<p>มาตรฐาน ส ๑.๑</p> <p>ป.๓/๑ ป.๓/๓</p>	<p>๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑)</p> <p>๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑)</p>	<p>ในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักคำสอนของพุทธศาสนา นำหลักความดี ความซื่อสัตย์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยการเลือกปฏิบัติในทางที่ถูกต้องและไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น</p>	<p>-คนไทยมีการดำเนินชีวิตโดยใช้หลักความดี</p> <p>-ความดีที่ควรทำต่อตนเอง เช่น ขยันตั้งใจเรียน ความดีที่ควรทำต่อผู้ปกครอง เช่น ช่วยงานบ้าน</p> <p>-การแสดงบทบาทสมมติต้องแสดงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดการ</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					<p>ตัดสินใจปฏิบัติโดยใช้หลัก ความดี ความซื่อ ส่งผลดีต่อ ตนเองและผู้อื่น</p> <p>-ผลดีต่อตนเองและผู้อื่นในการ ปฏิบัติตนโดยใช้หลักความดี ความซื่อจะทำให้เราอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข</p>		
	<p>แผนฯ ที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาเป็น รากฐานของวัฒนธรรมไทย ๒</p>	<p>มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๓</p>	<p>๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)</p>	<p>ในการดำเนินชีวิตโดยใช้หลัก คำสอนของพุทธศาสนา นำ หลักความดี ความซื่อมาใช้ให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหาที่เกิดขึ้นใน ชีวิตประจำวัน โดยการเลือก ปฏิบัติในทางที่ถูกต้องและไม่ สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง และผู้อื่น</p>	<p>-คนไทยมีการดำเนินชีวิตโดย ใช้หลักความดี</p> <p>-ความดีที่ควรทำต่อตนเอง เช่น ขยันตั้งใจเรียน ความดีที่ ควรทำต่อผู้ปกครอง เช่น ช่วยงานบ้าน</p> <p>-การแสดงบทบาทสมมติต้อง แสดงให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่กำหนดการ ตัดสินใจปฏิบัติโดยใช้หลัก ความดี ความซื่อ ส่งผลดีต่อ ตนเองและผู้อื่น</p> <p>-ผลดีต่อตนเองและผู้อื่นในการ ปฏิบัติตนโดยใช้หลักความดี</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ความซื่อจะทำให้เราอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข		
	แผนฯ ที่ ๓ เรื่อง พุทธประวัติตอนวันวิ สาขบูชา	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๒ มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๒	ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๒)	พระพุทธเจ้าประสูติ บำเพ็ญ ทุกรกิริยา ตรัสรู้ เผยแผ่ หลักธรรม และปรินิพพาน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัน เดียวกันเดือนเดียวกัน คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพาน ใน วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เรียกว่า วันวิสาขบูชา	พุทธประวัติของพระพุทธเจ้า ประสูติเมื่อวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ มีพระนามเดิมว่า สิทธัตถะ ณ สวนลุมพินีวันเป็น โอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ และนางสิริมหามายา พระพุทธเจ้าเป็นแบบอย่าง ของผู้ใช้ความเพียรพยายาม ในชีวิตของเราก็เช่นกันอาจ ต้องทำอะไรหลายอย่างที่ ยากเราต้องพยายามทำสุด ความสามารถ ลองหาวิธีการ หลายๆวิธีจนกว่าจะสำเร็จโดย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	๑	
	แผนฯ ที่ ๔ เรื่องพุทธประวัติตอนวัน มาฆบูชา วันอาฬหบูชา	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๒ มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๒	ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๒)	วันมาฆบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๓ เป็นวันที่พระสงฆ์ สาวกของพระพุทธเจ้าจำนวน ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อม กัน พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรง	เหตุการณ์สำคัญของวัน มาฆบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ การปฏิบัติตนของชาวพุทธใน วันสำคัญทางศาสนา	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				<p>แสดง "โอวาทปาติโมกข์" มีใจความสำคัญ คือ ละชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ แก่พระสงฆ์สาวก วันอาสาฬหบูชา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ เดือน ๘ เป็นวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา คือ ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เป็นพระรัตนตรัยครบองค์ ๓ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ การปฏิบัติตนของชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา</p>			
๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โอวาท ๓	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการคิด (๒.๑)	การใช้หลักธรรม เบญจศีล ในชีวิตประจำวันต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในทุกโอกาสจะทำให้ตนเองและผู้อื่นไม่เดือดร้อน สัจคมสงบสุข ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มีความสุขด้วย	การใช้หลักธรรม เบญจศีล ในชีวิตประจำวันต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในทุกโอกาสจะทำให้ตนเองและผู้อื่นไม่เดือดร้อน สัจคมสงบสุข ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มีความสุขด้วย เบญจศีล คือ ข้อละเว้น ๕ ประการ ดังนี้ ๑)ไม่ฆ่า	๑๑	๑๓.๗๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				<p>เบญจศีล คือ ข้อละ เว้น ๕ ประการ ดังนี้ ๑)ไม่ฆ่า สัตว์ หรือรังแกสัตว์ ๒) ไม่ลัก ขโมยหรือหยิบฉวยสิ่ง ที่ เจ้าของไม่ได้ให้มาเป็นของตน ๓)ไม่ข้องเกี่ยวกับคูครองของ คนอื่น ๔)ไม่พูดเท็จหรือพูดทำ ให้ผู้อื่นเสียใจ ๕)ไม่ดื่มสุรา ของมีนเมา</p> <p>เบญจธรรม คือ ข้อที่ ควรปฏิบัติ ๕ ประการ อัน ได้แก่ ๑. ปรรณนาให้ผู้อื่นมี ความสุข ๒. ประกอบอาชีพ สุจริต ๓. พอใจในคูครองของ ตน ๔. รักษาคำพูด ๕. มีสติ รู้ตัว</p>	<p>สัตว์ หรือรังแกสัตว์ ๒) ไม่ลัก ขโมยหรือหยิบฉวยสิ่ง ที่ เจ้าของไม่ได้ให้มาเป็นของตน ๓)ไม่ ข้องเกี่ยวกับคูครองของคนอื่น ๔)ไม่พูดเท็จหรือพูดทำให้ผู้อื่น เสียใจ ๕)ไม่ดื่มสุราของมีนเมา</p> <p>เบญจธรรม คือ ข้อที่ ควรปฏิบัติ ๕ ประการ อัน ได้แก่ ๑. ปรรณนาให้ผู้อื่นมี ความสุข ๒. ประกอบอาชีพ สุจริต ๓. พอใจในคูครองของ ตน ๔. รักษาคำพูด ๕. มีสติ รู้ตัว</p>		
	<p>แผนฯ ที่ ๑ เรื่องเบญจศีล</p>	<p>มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๕</p>	<p>๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)</p>	<p>การใช้หลักธรรม เบญจศีล ใน ชีวิตประจำวันต้องปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอในทุกโอกาสจะ ทำให้ตนเองและผู้อื่นไม่ เดือดร้อน สังคมสงบสุข</p>	<p>การไม่ทำความชั่ว หมายถึง การละเว้นการทำสิ่งที่ไม่ดี ได้แก่ เบญจศีล การใช้หลักธรรม เบญจศีล ใน ชีวิตประจำวันจะต้องปฏิบัติ</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มี ความสุขด้วย	อย่างสม่ำเสมอในทุกโอกาส ไม่ สร้างความเดือดร้อนให้กับ ตนเองและผู้อื่น		
	แผนฯ ที่ ๒ เรื่อง เภยจรรยาคุณุเบญจศีล ๑	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๕	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	-เบญจศีล -เบญจจรรยา -การใช้หลักธรรม เภยจศีล เบญจจรรยาในชีวิตประจำวัน ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอใน ทุกโอกาสจะทำให้สังคมสงบ สุข ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มี ความสุขด้วย	-เบญจศีล -เบญจจรรยา -การใช้หลักธรรม เภยจศีล เบญจจรรยาในชีวิตประจำวัน ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอใน ทุกโอกาสจะทำให้สังคมสงบ สุข ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มี ความสุขด้วย	๑	
	แผนฯ ที่ ๓ เรื่อง เภยจรรยาคุณุเบญจศีล ๒	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๕	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	-เบญจศีล -เบญจจรรยา -การใช้หลักธรรม เภยจศีล เบญจจรรยาในชีวิตประจำวัน ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอใน ทุกโอกาสจะทำให้สังคมสงบ สุข ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มี ความสุขด้วย	-เบญจศีล -เบญจจรรยา -การใช้หลักธรรม เภยจศีล เบญจจรรยาในชีวิตประจำวัน ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอใน ทุกโอกาสจะทำให้สังคมสงบ สุข ตนเองมีความสุข ผู้อื่นก็มี ความสุขด้วย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ เรื่อง พระมหากษัตริย์ ความเพียร	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	ความเพียรเป็นหลักธรรมที่ สำคัญในพุทธศาสนา	พระมหากษัตริย์เป็นแบบอย่าง ของผู้ใช้ความเพียรพยายาม ในชีวิตของเราก็คงเช่นกันอาจ ต้องทำอะไรหลายๆอย่างที่ยาก เราต้องพยายามทำสุด ความสามารถ ลองหาวิธีการ หลายๆวิธีจนกว่าจะสำเร็จโดย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	๑	
	แผนฯ ที่ ๕ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๑)	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๓) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่วน พระองค์ โครงการตามพระ ราชประสงค์จำนวนกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ และมีศูนย์ การศึกษาการพัฒนาอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง ในทุกภูมิภาคของ ประเทศ ๑.โครงการถนนห้วยมงคล ๒.โครงการฝนหลวง ๓.โครงการกั้นน้ำชัยพัฒนา	พระบาทสมเด็จพระบรมชน กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่างของความ พากเพียร ตลอด ๗๐ ปีที่ทรง ครองราชย์ ได้แสดงเยี่ยมเยียน ราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทั่วทุก ภูมิภาคโดยไม่ย่อท้อต่อความ ยากลำบากพระองค์ทรงศึกษา ทดลอง และแสวงหาความรู้ ใหม่พระราชกรณียกิจของ พระองค์ล้วนเป็นไปเพื่อบำบัด ทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาว	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	<p>แผนฯ ที่ ๖ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๒)</p>	<p>มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓</p>	<p>๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๓) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)</p>	<p>โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่วน พระองค์ โครงการตามพระ ราชประสงค์จำนวนกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ และมีศูนย์ การศึกษาการพัฒนาอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง ในทุกภูมิภาคของ ประเทศ ๑.โครงการหลวง ๒.โครงการทฤษฎีใหม่ ๓.โครงการศูนย์ศึกษาพัฒนา ห้วยทราย</p>	<p>พระบาทสมเด็จพระบรมชน กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่างของความ پاکเพียร ตลอด ๗๐ ปีที่ทรง ครองราชย์ ได้แสดงเยี่ยมเยียน ราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทั่วทุก ภูมิภาคโดยไม่ย่อท้อต่อความ ยากลำบากพระองค์ทรงศึกษา ทดลอง และแสวงหาความรู้ ใหม่พระราชกรณียกิจของ พระองค์ล้วนเป็นไปเพื่อบำบัด ทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาว ไทย รัฐบาลยังได้กำหนดให้ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันนวมินทรมหาราช</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๗ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๓)	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๓) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่วน พระองค์ โครงการตามพระ ราชประสงค์จำนวนกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ และมีศูนย์ การศึกษาการพัฒนาอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง ในทุกภูมิภาคของ ประเทศ ๑.โครงการแก่งดิน ๒.โครงการหญ้าแฝก ๓.โครงการชั่งหัวมัน	พระบาทสมเด็จพระบรมชน กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่างของความ پاکเพียร ตลอด ๗๐ ปีที่ทรง ครองราชย์ ได้แสดงเยี่ยมเยียน ราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทั่วทุก ภูมิภาคโดยไม่ย่อท้อต่อความ ยากลำบากพระองค์ทรงศึกษา ทดลอง และแสวงหาความรู้ ใหม่พระราชกรณียกิจของ พระองค์ล้วนเป็นไปเพื่อบำบัด ทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาว ไทย รัฐบาลยังได้กำหนดให้ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันนวมินทรมหาราช	๑	
	แผนฯ ที่ ๘ เรื่อง ในหลวงรัชกาลที่ ๙ (๔)	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๓) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่วน พระองค์ โครงการตามพระ ราชประสงค์จำนวนกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ และมีศูนย์	พระบาทสมเด็จพระบรมชน กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย เดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่างของความ پاکเพียร ตลอด ๗๐ ปีที่ทรง	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				<p>การศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่ง ในทุกภูมิภาคของประเทศ</p>	<p>ครองราชย์ ได้แสดงเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทั่วทุกภูมิภาคโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากพระองค์ทรงศึกษาทดลอง และแสวงหาความรู้ใหม่พระราชกรณียกิจของพระองค์ล้วนเป็นไปเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ปวงชนชาวไทย รัฐบาลยังได้กำหนดให้วันที่ ๑๓ ตุลาคม ของทุกปี เป็นวันนวมินทรมหาราช</p>		
	<p>แผนฯ ที่ ๙ เรื่อง พัฒนาตนเอง ๑</p>	<p>มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓ ป.๓/๕</p>	<p>๑. ความสามารถในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา (๓.๑) (๓.๕)</p>	<p>โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการส่วน-เบญจศีล -เบญจธรรม ความเพียรพยายามจะทำให้การประกอบกรงานอะไรก็จะประสบความสำเร็จและความสำเร็จในชีวิต</p>	<p>พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย-เบญจศีล -เบญจธรรม ความเพียรพยายามจะทำให้การประกอบกรงานอะไรก็จะประสบความสำเร็จและความสำเร็จในชีวิต</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๐ เรื่อง พัฒนาตนเอง ๒	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการ แก้ปัญหา (๓.๑) (๓.๕)	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่วน -เบญจศีล -เบญจธรรม ความเพียรพยายามจะทำให้ การประกอบกิจการงานอะไรก็ จะประสบความสำเร็จและความ ความสำเร็จในชีวิต	พระบาทสมเด็จพระบรมชน กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย -เบญจศีล -เบญจธรรม ความเพียรพยายามจะทำให้ การประกอบกิจการงานอะไรก็จะ ประสบความสำเร็จและความ ความสำเร็จในชีวิต	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาตนเอง ๓	มาตรฐาน ส ๑.๑ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถในการ แก้ปัญหา (๓.๑) (๓.๕)	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ โครงการส่วน -เบญจศีล -เบญจธรรม ความเพียรพยายามจะทำให้ การประกอบกิจการงานอะไรก็ จะประสบความสำเร็จและความ ความสำเร็จในชีวิต	พระบาทสมเด็จพระบรมชน กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย -เบญจศีล -เบญจธรรม ความเพียรพยายามจะทำให้ การประกอบกิจการงานอะไรก็จะ ประสบความสำเร็จและความ ความสำเร็จในชีวิต	๑	
๓	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง กิจกรรมชาวพุทธ	มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	มารยาทชาวพุทธ เป็นการ แสดงออกทางกายและวาจาที่ มีแบบแผนในการประพฤติ ปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย และการประพฤติปฏิบัติตนใน วัดอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการ	มารยาทชาวพุทธ เป็นการ แสดงออกทางกายและวาจาที่ มีแบบแผนในการประพฤติ ปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย และการประพฤติปฏิบัติตนใน วัดอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการ	๕	๖.๒๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				<p>แสดงความอ่อนน้อมและ ความเคารพต่อ พระพุทธศาสนา</p> <p>การแสดงตนเป็น พุทธมามกะ หมายถึง การ ประกาศตนเป็นชาวพุทธ นับ ถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง แล้ว ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน ของพระพุทธเจ้าซึ่งจะทำให้ ตนเองและผู้อื่นอยู่ด้วยกัน อย่างมีความสุข เพื่อเป็นข้อ เตือนใจในการดำเนินชีวิต</p>	<p>แสดงความอ่อนน้อมและความ เคารพต่อพระพุทธศาสนา</p> <p>การแสดงตนเป็นพุทธ มามกะ หมายถึง การประกาศ ตนเป็นชาวพุทธ นับถือพระ รัตนตรัยเป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติ ตามหลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าซึ่งจะทำให้ตนเอง และผู้อื่นอยู่ด้วยกันอย่างมี ความสุข เพื่อเป็นข้อเตือนใจ ในการดำเนินชีวิต</p>		
	<p>แผนฯ ที่ ๑ เรื่อง มารยาทชาวพุทธ</p>	<p>มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓</p>	<p>๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)</p>	<p>มารยาทชาวพุทธ เป็นการ แสดงออกทางกายและวาจาที่ มีแบบแผนในการประพฤติ ปฏิบัติ ต่อบุคคลพระรัตนตรัย และการประพฤติปฏิบัติตนใน วัดอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการ แสดงความอ่อนน้อมและ ค ว า ม เ ค ร พ ต อ พระพุทธศาสนา</p>	<p>มารยาทชาวพุทธ เป็นการ แสดงออกทางกายและวาจาที่ มีแบบแผนในการประพฤติ ปฏิบัติต่อบุคคลพระรัตนตรัย และการประพฤติปฏิบัติตนใน วัดอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการ แสดงความอ่อนน้อมและความ เคารพต่อพระพุทธศาสนา</p> <ul style="list-style-type: none"> -การปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย -การปฏิบัติตนในวัด 	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒ เรื่อง พุทธมามกะ ๑	มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๔)	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึง การประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าซึ่งจะทำให้ตนเอง และผู้อื่นอยู่ด้วยกันอย่างมี ความสุข เพื่อเป็นข้อเตือนใจ ในการดำเนินชีวิต	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึงการประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้า ขั้นตอนการ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ	๑	
	แผนฯ ที่ ๓ เรื่อง พุทธมามกะ ๒	มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๔)	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึง การประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าซึ่งจะทำให้ตนเอง และผู้อื่นอยู่ด้วยกันอย่างมี ความสุข เพื่อเป็นข้อเตือนใจ ในการดำเนินชีวิต	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึงการประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้า ขั้นตอนการ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ เรื่อง พุทธมามกะ ๓	มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๔)	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึง การประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าซึ่งจะทำให้ตนเอง และผู้อื่นอยู่ด้วยกันอย่างมี ความสุข เพื่อเป็นข้อเตือนใจ ในการดำเนินชีวิต	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึงการประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้า ขั้นตอนการ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ	๑	
	แผนฯ ที่ ๕ เรื่อง พุทธมามกะ ๔	มาตรฐาน ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๔	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑) (๑.๔)	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึง การประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าซึ่งจะทำให้ตนเอง และผู้อื่นอยู่ด้วยกันอย่างมี ความสุข เพื่อเป็นข้อเตือนใจ ในการดำเนินชีวิต	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หมายถึงการประกาศตนเป็น ชาวพุทธ นับถือพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง แล้วปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้า ขั้นตอนการ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ชุมชนของฉัน	มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๔ ป.๓/๕ ป.๓/๖	๑. ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒) ๒. ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)	ชุมชนของเราตั้งอยู่ในอำเภอ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะทางกายภาพ คือ สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ รอบตัวของเรา ซึ่งเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่กำหนด ลักษณะการดำเนินชีวิตของ ผู้คนในแต่ละชุมชน การพูดการนำเสนอ ข้อมูลชุมชนต้องพูดให้ชัดเจน คล่องแคล่วและเรียงลำดับ ข้อมูลให้ถูกต้อง	ชุมชนของเราตั้งอยู่ในอำเภอ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน ทิศเหนือติดกับ อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี ทิศใต้ติดกับอำเภอปราณบุรี ทิศตะวันออกติดกับชายฝั่ง ทะเลของอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับ ทิวเขา ตะนาวศรี เส้นกันเขตแดน ประเทศพม่า ลักษณะทางกายภาพ คือ สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ รอบตัวของเรา ซึ่งเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่กำหนด ลักษณะการดำเนินชีวิตของ ผู้คนในแต่ละชุมชน การพูดการนำเสนอ ข้อมูลชุมชนต้องพูดให้ชัดเจน คล่องแคล่วและเรียงลำดับ ข้อมูลให้ถูกต้อง	๒๐	๒๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	<p>แผนฯ ที่ ๑ เรื่อง รู้จักเมืองหัวหิน</p>	<p>มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๑</p>	<p>๑.ความสามารถ ในการคิด (๒.๑)</p>	<p>ชุมชนของเราตั้งอยู่ในอำเภอ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน ทิศเหนือติดกับ อำเภอชะอำจังหวัดเพชรบุรี ทิศใต้ติดกับอำเภอปราณบุรี ทิศตะวันออกติดกับชายฝั่ง ทะเลของอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับ ทิวเขา ตะนาวศรี เส้นกั้นเขตแดน ประเทศพม่า</p>	<p>จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็น จังหวัดหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งมี ๘ อำเภอ ได้แก่ หัวหิน ปราณบุรี สาม ร้อยยอด กุยบุรี เมือง ทับ สะแก บางสะพาน และ บาง สะพานน้อย ชุมชนของเรา ตั้งอยู่ในอำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน ทิศเหนือติดกับอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทิศใต้ติดกับ อำเภอปราณบุรี ทิศ ตะวันออกติดกับชายฝั่งทะเล ของอ่าวไทย ทิศตะวันตกติด กับ ทิวเขาตะนาวศรี เส้นกั้น เขตแดนประเทศพม่า</p>	<p>๑</p>	
	<p>แผนฯ ที่ ๒ เรื่อง ภาพเก่าเล่าเรื่องหัวหิน ๑</p>	<p>มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๑ มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๕</p>	<p>๑.ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๔.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๑)</p>	<p>คำขวัญอำเภอหัวหิน “หัวหิน ถิ่นมนต์ขลัง ทะเลสวย นักมวยดัง พระราชวังดงาม” หัวหินในอดีต เป็นชุมชนเล็กๆ ที่มีบ้านพักตากอากาศมีหาด</p>	<p>คำขวัญอำเภอหัวหิน “หัวหิน ถิ่นมนต์ขลัง ทะเลสวย นักมวย ดัง พระราชวังดงาม” หัวหิน ถิ่นมนต์ขลัง</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				<p>ทรายขาวสะอาด คนในชุมชน ประกอบอาชีพ ชาวประมง ทำนา ทำไร่และทำสวน ส่วน ในปัจจุบัน หัวหิน เป็นเมือง ธุรกิจ ที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาว ไทยและชาวต่างประเทศ เข้า มาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น</p>			
	<p>แผนฯ ที่ ๓ เรื่อง ภาพเก่าเล่าเรื่องหัวหิน ๒</p>	<p>มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๑ มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๕</p>	<p>๑.ความสามารถ ในการคิด (๒.๑) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๑)</p>	<p>คำขวัญอำเภอหัวหิน “หัวหิน ถิ่นมนต์ขลัง ทะเลสวย นกมวย ดั่ง พระราชวังดงาม” หัวหิน ในอดีต เป็นชุมชนเล็กๆที่มี บ้านพักตากอากาศมีหาด ทรายขาวสะอาด คนในชุมชน ประกอบอาชีพ ชาวประมง ทำนา ทำไร่และทำสวน ส่วน ในปัจจุบัน หัวหิน เป็นเมือง ธุรกิจ ที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาว ไทยและชาวต่างประเทศ เข้า มาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>คำขวัญอำเภอหัวหิน “หัวหิน ถิ่นมนต์ขลัง ทะเลสวย นกมวย ดั่ง พระราชวังดงาม” หัวหิน ถิ่นมนต์ขลัง</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๔ เรื่อง ฝึกสอบถามและจด บันทึกข้อมูล	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๔	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๑)(๔.๓)	การทำความเข้าใจชุมชนเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน ทำได้โดยการสอบถามคนใน ชุมชน	การทำความเข้าใจชุมชนเรื่อง การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน ทำได้โดยการสอบถามคนใน ชุมชน	๑	
	แผนฯ ที่ ๕ เรื่อง สังเกตลักษณะทาง กายภาพ	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๔	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๑)(๔.๓)	สิ่งต่างๆหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ รอบตัวของเรา เรียกว่า ลักษณะทางกายภาพ	ลักษณะทางกายภาพ คือ สิ่ง ต่างๆที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ รอบตัวของเรา ซึ่งเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่กำหนด ลักษณะการดำเนินชีวิตของ ผู้คนในแต่ละชุมชน	๑	
	แผนฯ ที่ ๖ เรื่อง ศึกษาชุมชนหาดหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๒)(๔.๓)(๔.๔)	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๗ เรื่อง ศึกษาชุมชนสถานีรถไฟ หัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๒)(๔.๓)(๔.๔)	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	๑	
	แผนฯ ที่ ๘ เรื่อง ศึกษาชุมชนสะพานหัว หิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๒)(๔.๓)(๔.๔)	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	๑	
	แผนฯ ที่ ๙ เรื่อง ศึกษาชุมชนตลาดฉัตร ไชยหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔) ๒.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต (๔.๒)(๔.๓)(๔.๔)	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	การจดบันทึกจากการสังเกต ลักษณะทางกายภาพและ ข้อมูลชุมชนจากการตอบ คำถามของคนในชุมชนรวมถึง การปฏิบัติตนในการลงพื้นที่ ชุมชน	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	<p>แผนฯ ที่ ๑๐</p> <p>เรื่อง เตรียมตัวนำเสนอ</p> <p>ข้อมูลชุมชน ๑</p>	<p>มาตรฐาน ส ๕.๒</p> <p>ป.๓/๑</p> <p>ป.๓/๔</p>	<p>๑.ความสามารถ</p> <p>ในการสื่อสาร</p> <p>(๑.๑)(๑.๒)</p> <p>๒.ความสามารถในการใช้</p> <p>ทักษะชีวิต</p> <p>(๔.๔)(๔.๕)(๔.๖)</p>	<p>การเขียนบทพูดนำเสนอ</p> <p>ข้อมูลจากการศึกษาชุมชน</p> <p>ต้องอ่านทบทวนข้อมูลที่จด</p> <p>บันทึกไว้ นำมาเรียบเรียงเป็น</p> <p>ข้อความที่มีรายละเอียด</p> <p>ชัดเจนถูกต้อง</p> <p>การทำงานกลุ่มมีดังนี้ แบ่ง</p> <p>บทบาทหน้าที่ของสมาชิก</p> <p>ปฏิบัติงานตามที่ได้รับ</p> <p>มอบหมาย ยอมรับความ</p> <p>คิดเห็นของผู้อื่นด้วยกิริยา</p> <p>ท่าทาง น้ำเสียง สุภาพ</p> <p>ช่วยกันทำงานกลุ่มอย่างตั้งใจ</p> <p>ช่วยกันคิดให้งานสำเร็จ</p>	<p>การเขียนบทพูดนำเสนอข้อมูล</p> <p>จากการศึกษาชุมชน ต้องอ่าน</p> <p>ทบทวนข้อมูลที่จดบันทึกไว้</p> <p>นำมาเรียบเรียงเป็นข้อความที่</p> <p>มีรายละเอียดชัดเจนถูกต้อง</p> <p>การทำงานกลุ่มมีดังนี้ แบ่ง</p> <p>บทบาทหน้าที่ของสมาชิก</p> <p>ปฏิบัติงานตามที่ได้รับ</p> <p>มอบหมาย ยอมรับความ</p> <p>คิดเห็นของผู้อื่นด้วยกิริยา</p> <p>ท่าทาง น้ำเสียง สุภาพ</p> <p>ช่วยกันทำงานกลุ่มอย่างตั้งใจ</p> <p>ช่วยกันคิดให้งานสำเร็จ</p>	<p>๑</p>	
	<p>แผนฯ ที่ ๑๑</p> <p>เรื่อง เตรียมตัวนำเสนอ</p> <p>ข้อมูลชุมชน ๒</p>	<p>มาตรฐาน ส ๕.๒</p> <p>ป.๓/๑</p> <p>ป.๓/๔</p>	<p>๑.ความสามารถ</p> <p>ในการสื่อสาร</p> <p>(๑.๑)(๑.๒)</p> <p>๒.ความสามารถในการใช้</p> <p>ทักษะชีวิต</p> <p>(๔.๓)(๔.๕)(๔.๖)</p>	<p>การเขียนบทพูดนำเสนอ</p> <p>ข้อมูลจากการศึกษาชุมชน</p> <p>ต้องอ่านทบทวนข้อมูลที่จด</p> <p>บันทึกไว้ นำมาเรียบเรียงเป็น</p> <p>ข้อความที่มีรายละเอียด</p> <p>ชัดเจนถูกต้องรวมถึงการ</p> <p>ทำงานกลุ่ม</p>	<p>การเขียนบทพูดนำเสนอข้อมูล</p> <p>จากการศึกษาชุมชน ต้องอ่าน</p> <p>ทบทวนข้อมูลที่จดบันทึกไว้</p> <p>นำมาเรียบเรียงเป็นข้อความที่</p> <p>มีรายละเอียดชัดเจนถูกต้อง</p> <p>การทำงานกลุ่มมีดังนี้ แบ่ง</p> <p>บทบาทหน้าที่ของสมาชิก</p>	<p>๑</p>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
					ปฏิบัติตามที่ได้รับ มอบหมาย ยอมรับความ คิดเห็นของผู้อื่นด้วยกิริยา ท่าทาง น้ำเสียง สุภาพ ช่วยกันทำงานกลุ่มอย่างตั้งใจ ช่วยกันคิดให้งานสำเร็จ		
	แผนฯ ที่ ๑๒ เรื่อง นำเสนอชุมชนหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจน คล่องแคล่วและเรียงลำดับ ข้อมูลให้ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน ๒. จำบทพูดของตนเองได้ ๓. จำลำดับการพูดของตนเอง ได้	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๓ เรื่อง นำเสนอชุมชนสถานี รถไฟหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕ ป.๓/๖	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจน คล่องแคล่วและเรียงลำดับ ข้อมูลให้ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน ๒. จำบทพูดของตนเองได้ ๓. จำลำดับการพูดของตนเอง ได้	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๔ เรื่อง นำเสนอชุมชนสะพาน ปลาหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕ ป.๓/๖	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจน คล่องแคล่วและเรียงลำดับ ข้อมูลให้ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน ๒. จำบทพูดของตนเองได้ ๓. จำลำดับการพูดของตนเอง ได้	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๕ เรื่อง นำเสนอชุมชนตลาด ฉัตรชัยหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๕ ป.๓/๖	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)(๑.๒)(๑.๔)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจน คล่องแคล่วและเรียงลำดับ ข้อมูลให้ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน ๒. จำบทพูดของตนเองได้ ๓. จำลำดับการพูดของตนเอง ได้	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๖ เรื่อง แผ่นพับพาเที่ยวชุมชน ๑	มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๒	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๒) ๒.ความสามารถในการ แก้ปัญหา(๓.๕) ๓.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต(๔.๓) (๔.๔) (๔.๖)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจนการ วาดแผนผังแสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในชุมชนต้อง แสดงเส้นทางให้ชัดเจนและ ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน การวาดแผนผังแสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในชุมชนต้อง แสดงเส้นทางให้ชัดเจนและ ถูกต้องรวมถึงต้องเป็นสมาชิก ที่ดีในการทำงานกลุ่ม	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๑๗ เรื่อง แผ่นพับพาเที่ยวชุมชน ๒	มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๒	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๒) ๒.ความสามารถในการ แก้ปัญหา(๓.๕) ๓.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต(๔.๓) (๔.๔) (๔.๖)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจนการ วาดแผนผังแสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในชุมชนต้อง แสดงเส้นทางให้ชัดเจนและ ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน การวาดแผนผังแสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในชุมชนต้อง แสดงเส้นทางให้ชัดเจนและ ถูกต้องรวมถึงต้องเป็นสมาชิก ที่ดีในการทำงานกลุ่ม	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๘ เรื่อง แผ่นพับพาเที่ยวชุมชน ๓	มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๒	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๒) ๒.ความสามารถในการ แก้ปัญหา(๓.๕) ๓.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต(๔.๓) (๔.๔) (๔.๖)	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชนต้องพูดให้ชัดเจนการ วาดแผนผังแสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในชุมชนต้อง แสดงเส้นทางให้ชัดเจนและ ถูกต้อง	การพูดการนำเสนอข้อมูล ชุมชน ดังนี้ ๑. พูดเสียงดัง ชัดเจน การวาดแผนผังแสดงที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในชุมชนต้อง แสดงเส้นทางให้ชัดเจนและ ถูกต้องรวมถึงต้องเป็นสมาชิก ที่ดีในการทำงานกลุ่ม	๑	
	แผนฯ ที่ ๑๙ เรื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้แผ่น พับกับเพื่อน	มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๒ มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๒) ๒.ความสามารถในการ แก้ปัญหา(๓.๕) ๓.ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต(๔.๓) (๔.๔) (๔.๖)	การทำแผ่นพับต้องทำปกให้ หน้าสนใจ เขียนข้อมูลให้ ถูกต้องมีรายละเอียดชัดเจน ทำงานอย่างประณีตและมี สีสันสวยงาม	การทำแผ่นพับต้องทำปกให้ หน้าสนใจ เขียนข้อมูลให้ ถูกต้องมีรายละเอียดชัดเจน ทำงานอย่างประณีตและมีสี สวยงามรวมถึงต้องเป็นสมาชิก ที่ดีในการทำงานกลุ่ม	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนฯ ที่ ๒๐ เรื่อง สะท้อนคิดชุมชนหัวหิน	มาตรฐาน ส ๕.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒ มาตรฐาน ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๔ ป.๓/๕	๑.ความสามารถ ในการสื่อสาร (๑.๑)	ลักษณะทางกายภาพของ ชุมชน ใช้แผนผังแสดง ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง และวาดแผนผัง เพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของ สถานที่สำคัญในบริเวณ โรงเรียนและชุมชน เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิต มี จิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการ จัดทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน	นักเรียนเข้าใจลักษณะทาง กายภาพของชุมชน ใช้แผนผัง แสดงความสัมพันธ์ของ ตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง และ วาดแผนผังเพื่อแสดงตำแหน่ง ที่ตั้งของสถานที่สำคัญใน บริเวณโรงเรียนและชุมชน เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพที่ก่อให้เกิดการ สร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมใน การจัดทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน	๑	
รวมตลอดภาคเรียน						๔๐	๕๐